

Jornada de presentació de resultats del projecte DESKcohort

deskcohort@umanresa.cat
www.deskcohort.cat

Consum de substàncies psicoactives

Albert Espelt

Sub-direcció General de Drogodependències

Generalitat
de Catalunya

Salut/Agència de
Salut Pública de Catalunya

UMANRESA
UNIVERSITAT DE VIC
UNIVERSITAT CENTRAL
DE CATALUNYA

Universitat Oberta
de Catalunya

Grup de Recerca GRESPE
en Epidemiologia
i Salut Pública
UMANRESA | UVIC-UCC
uoc

ciberesp
Centro de Investigación Biomédica en Red
Epidemiología y Salud Pública

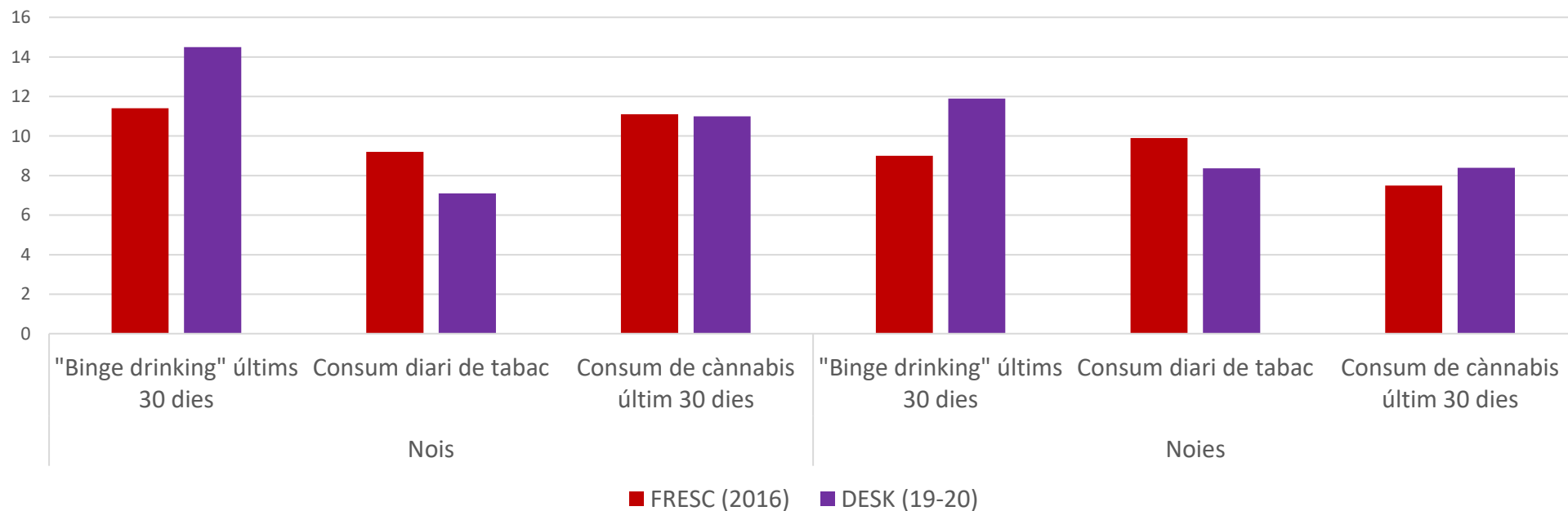

Centre d'Estudis Epidemiològics
sobre les Infeccions de Transmissió
Sexual i Sida de Catalunya

Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació
Serveis Territorials a la Catalunya Central

Consum d'alcohol, tabac i cànnabis a la ciutat de Barcelona i a la Catalunya Central

El consum de substàncies, sobretot les legals, és molt prevalent

Les persones joves estan en una fase d'experimentació, de cerca de límits i d'acceptació de grup que els fan propensos al consum de substàncies

Vivim en una societat en què el consum de certes substàncies està normalitzat, algunes de les quals donen prestigi social o de grup

Des de que naixem estem envoltats de consum de substàncies

L'alcohol, com a droga legal, és una de les principals substàncies normalitzades

Special article

Alcohol in the city: wherever and whenever

Xisca Sureda^{a,*,} Víctor Carreño^{a,} Albert Espelt^{b,c,d,e,} Joan R. Villalbi^{b,c,c,f,g,} Jamie Pearce^{h,} Manuel Franco^{a,i}

^a Social and Cardiovascular Epidemiology Research Group, School of Medicine, University of Alcalá, Alcalá de Henares, Madrid, Spain

^b Agència de Salut Pública de Barcelona, Barcelona, Spain

^c CIBER de Epidemiología y Salud Pública (CIBERESP), Spain

^d Departament de Psicologia i Metodologia en Ciències de la Salut, Universitat Autònoma de Barcelona, Cerdanyola del Vallès, Barcelona, Spain

^e Institut d'Investigació Biomèdica Sant Pau, Barcelona, Spain

^f Departament de Ciències Experimentals i de la Salut, Universitat Pompeu Fabra, Barcelona, Spain

^g Grupo de Trabajo sobre Alcohol, Sociedad Española de Epidemiología, Barcelona, Spain

^h Centre for Research on Environment, Society and Health, School of GeoSciences, University of Edinburgh, Edinburgh, UK

ⁱ Department of Epidemiology, Johns Hopkins Bloomberg School of Public Health, Baltimore, Maryland, USA

ARTICLE INFO

Article history:

Received 8 May 2017

Accepted 6 June 2017

Available online 10 August 2017

Keywords:

Alcohol drinking

Alcohol promotion

Cities

Urban health

Photographs

ABSTRACT

Alcohol urban environment has been associated with individual alcohol behaviors. We are constantly exposed to a wide variety of alcohol products, its marketing and promotion and signs of alcohol consumption that may influence alcohol-drinking behaviors. In this photo-essay, we include photographs that visually explain the exposure to alcohol in the urban streetscape of Madrid. These photographs show the pervasiveness of alcohol products in this city, which can be found everywhere at any time.

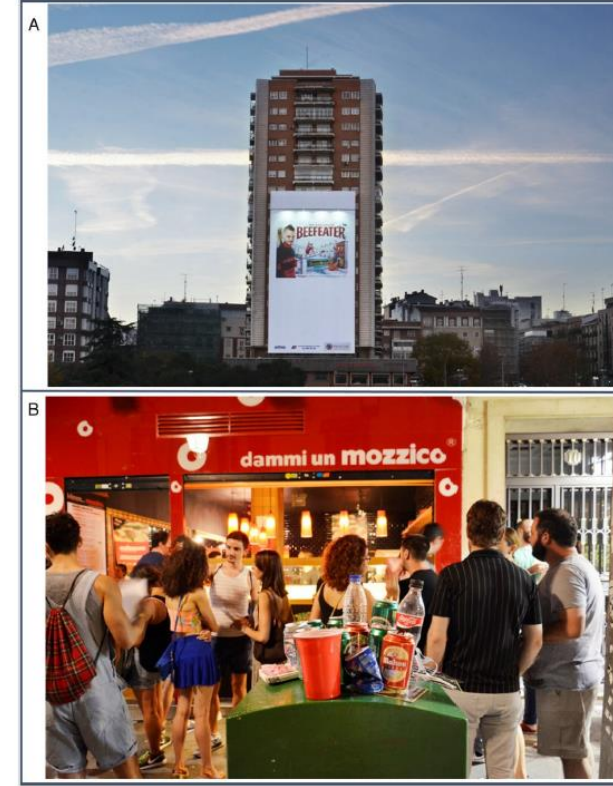
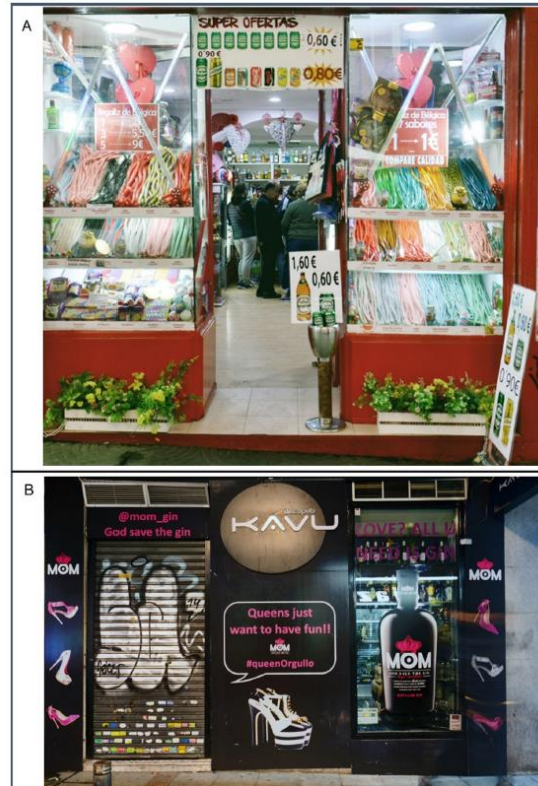
© 2017 SESPAS. Published by Elsevier España, S.L.U. This is an open access article under the CC BY-NC-ND license (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>).

El alcohol en la ciudad: en todo lugar y momento

RESUMEN

El entorno urbano del alcohol se ha asociado a su consumo individual. Estamos constantemente expuestos a una amplia variedad de productos con contenido de alcohol, su promoción y signos de consumo, que pueden influir en la normalización del mismo. En este ensayo fotográfico se incluyen imágenes que explican visualmente la exposición al alcohol en el paisaje urbano de Madrid. Estas fotografías muestran la omnipresencia de los productos con contenido de alcohol en esta ciudad, que se puede encontrar en todas partes y en cualquier momento.

© 2017 SESPAS. Publicado por Elsevier España, S.L.U. Este es un artículo Open Access bajo la licencia CC BY-NC-ND (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>).

Existeix una percepció de risc distorsionada del consum de substàncies per part del joves

Future intentions and beliefs about roll-your-own cigarettes in adolescents

^a Eva Codinach-Danés^{a,b,c}, ^a Nuria Obradors-Rial^{d,e}, ^a Jacobo Mendioroz-Peña^{a,e}, ^a Joan R. Villalbí^{f,g,h,i}, ^a Marina Bosque-Prous^j, ^a Albert Espelt^{d,i}

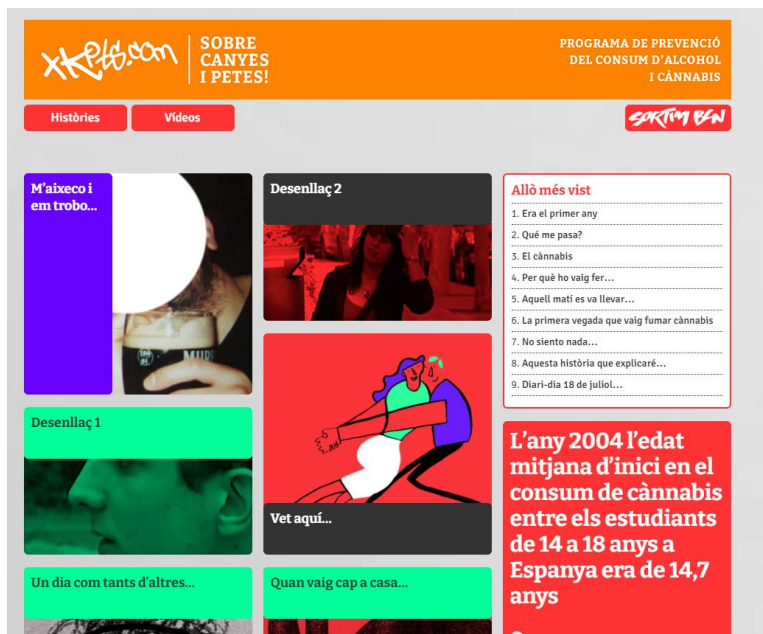
^a Health Promotion in Rural Areas Research Group, Gerència Territorial de la Catalunya Central, Catalan Health Institute, Sant Fruitós de Bages, Spain
^b Centre d'Atenció Primària Sant Quirze de Besora, Gerència Territorial de la Catalunya Central, Institut Català de la Salut, Sant Quirze de Besora, Spain
^c Fundació Institut Universitari per a la recerca a l'Atenció Primària de Salut Jordi Gol i Gurina (IDIAPJGol), Barcelona, Spain
^d Facultat de Ciències de la Salut de Manresa, Universitat de Vic Universitat Central de Catalunya (UViUCC), Manresa, Spain
^e Unitat de Suport a la Recerca de la Catalunya Central, Institut Universitari d'Investigació en Atenció Primària Jordi Gol, Sant Fruitós de Bages, Spain
^f Agència de Salut Pública de Barcelona, Barcelona, Spain
^g Departament de Ciències Experimentals i de la Salut, Universitat Pompeu Fabra, Barcelona, Spain
^h Institut d'Investigació Biomèdica Sant Pau, Barcelona, Spain
ⁱ Centro de Investigación Biomédica en Red de Epidemiología y Salud Pública (CIBERESP), Madrid, Spain
^j Faculty of Health Sciences, Universitat Oberta de Catalunya, Barcelona, Spain

Received 14 September 2020; accepted 18 November 2020

KEYWORDS
 Roll-your-own cigarettes;
 Manufactured cigarettes;
 Beliefs;
 Adolescents;
 Smoking intention

Abstract
Objective: To determine the predisposition to use roll-your-own (RYO) cigarettes and the beliefs about RYO cigarettes of all the students of 3rd–4th of ESO during the years 2016–17 and 2018–19. A cross-sectional study.
Setting: Bissaura High School from Sant Quirze de Besora. Primary Health Care in the Catalan Health Institute, Catalunya, Spain.
Participants: 111 3rd and 4th of ESO (14–16 years).
Main measurements: Dependent variables used were future intentions of smoking and beliefs regarding RYO cigarettes. Independent variables were sex, course and ever smoked. The prevalence of the different dependent variables was described and compared according to the different independent variables with Pearson's Chi-square test.
Results: 26.6% of the adolescents intended to smoke in the future of which 17.4% intended to smoke RYO cigarettes and 13.8% manufactured cigarettes (MC). Around 30% of adolescents

Què podem fer?

C S B Consorci Sanitari de Barcelona

+B Agència de Salut Pública

Programa Avaluat

Evaluation of the effectiveness of a school-based cannabis prevention program

Carles Ariza^{a,b,c,*}, Anna Pérez^{a,b,c}, Francesca Sánchez-Martínez^{a,b,c}, Marta Diéguez^a, Albert Espelt^{a,b,c,d}, M. Isabel Pasarín^{a,b,c}, Josep M. Suelves^e, Rafael De la Torre^{f,g,h}, Manuel Nebot^{a,b,c,i}

^aAgència de Salut Pública de Barcelona, Barcelona, Spain
^bBiomedical Research Center Network for Epidemiology and Public Health (CIBERESP), Spain
^cBiomedical Research Institute St. Pau (IBB-St Pau), Barcelona, Spain
^dDepartment of Psychology and Methodology of Health Sciences, Autonomous University of Barcelona, Spain
^eAgència de Salut Pública de Catalunya, Generalitat de Catalunya, Barcelona, Spain
^fIMIM (Hospital del Mar Research Institute), Barcelona, Spain
^gDepartment of Experimental and Health Sciences (DEXES), Universitat Pompeu Fabra, Barcelona, Spain
^hCIBER de Fisiopatología de la Obesidad y Nutrición (CIBERO3), CIBERO3N, Santiago de Compostela, Spain
ⁱCIBER de Fisiopatología de la Obesidad y Nutrición (CIBERO3), CIBERO3N, Santiago de Compostela, Spain

ARTICLE INFO

Article history:
 Received 17 October 2012
 Received in revised form 8 February 2013
 Accepted 10 February 2013
 Available online xxx

This paper is dedicated to Manuel Nebot.

Keywords:
 Cannabis
 Preventive program
 Evaluation
 Effectiveness
 School-based
 Process evaluation

ABSTRACT

Background: The effectiveness of a cannabis prevention program in high school students was assessed. **Methods:** A quasi-experimental study was designed to evaluate the effectiveness of an intervention implemented in an intervention group (IG) with 39 schools compared with a control group (CG) of 47 schools not exposed to the intervention. Of 224 secondary schools in Barcelona, 86 were assessed in the 2005–2006 school year through a personal questionnaire administered at baseline and 15 months after the intervention. Participants consisted of 4848 ninth graders (14–15 year-olds), 2803 assigned to the IG and 2043 to the CG, according to the type and size of the school and the socioeconomic status of the school's neighborhood. The intervention consisted of a school-based cannabis prevention program (xkpts.com), with four sessions and 16 activities, implemented over 6–10h, with materials for parents and web-based student involvement. Last-month cannabis use was assessed at baseline and at 15 months' follow-up. Process evaluation indicators were assessed. **Results:** At 15 months follow-up, 8.2% of boys and 8.3% of girls in the IG became last-month cannabis users versus 11.8% of boys and 11.6% of girls in the CG. These differences were statistically significant ($p=0.003$), representing a 29% reduction in last-month cannabis users in the IG compared with the CG. The incidence of last-month cannabis use was lowest in classrooms that adhered to the program protocol. **Conclusions:** The xkpts.com program was effective in preventing progression to last-month cannabis use. Effectiveness was higher in classrooms that adhered closely to the protocol.

© 2013 Elsevier Ireland Ltd. All rights reserved.

Resultat

En aquelles escoles que s'havia implementat el programa hi havia un 37% menys d'incidència de consum de cànnabis

Sub-direcció General de Drogodependències

Generalitat de Catalunya Salut/Agència de Salut Pública de Catalunya

UMANRESA
 UNIVERSITAT DE VIC
 UNIVERSITAT CENTRAL
 DE CATALUNYA

FUB
 FUNDACIÓ
 UNIVERSITARIA
 DEL BAGES

UOC Universitat Oberta de Catalunya

Grup de Recerca GRES
en Epidemiologia i Salut Pública
 UMANRESA | UVIC-UCC
UOC

ciberesp
 Centro de Investigación Biomédica en Red
 Epidemiología y Salud Pública

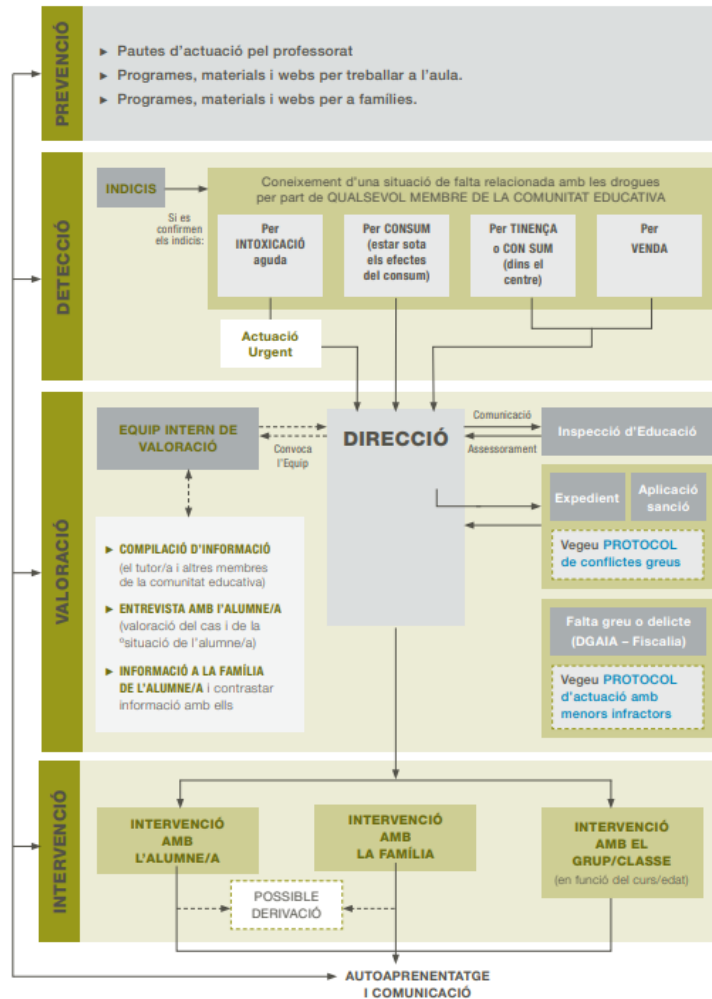
CEEIS Cat

Centre d'Estudis Epidemiològics sobre les Infeccions de Transmissió Sexual i Sida de Catalunya

Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació
 Serveis Territorials a la Catalunya Central

Dotar els centres educatius de secundària d'una eina per prevenir i detectar situacions relacionades amb les drogues, i intervenir-hi.

PROTOCOL DE PREVENCIÓ.
DETECCIÓ I INTERVENCIÓ SOBRE DROGUES ALS CENTRES D'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA

11

8.2 Programes, materials i webs per treballar a l'aula

Evidència de les intervencions en prevenció del consum de drogues en l'àmbit escolar

Referència:

INTERNATIONAL STANDARDS ON DRUG USE PREVENTION
United Nations Office on Drugs and Crime (UNODC) - 2013

Les circumstàncies en què les persones neixen, creixen, viuen, treballen i envelleixen condicionen els seus estils de vida i la seva salut (Laframboise, 1973; Lalonde, 1974; Dhalgren i Withehead, 1991). L'àmbit educatiu, doncs, és un context clau per facilitar les habilitats perquè infants i joves assoleixin uns hàbits de salut i un esperit crític necessaris per afrontar els reptes que se'ls plantegen dia a dia. L'adolescència és un moment clau per prevenir des de l'acció educativa en relació amb les conductes que podrien generar un risc per a la salut, com el consum de drogues, entre d'altres.

Què contribueix al consum?

Se sap que no només els factors individuals afecten al consum sinó que també els factors contextuais l'acabaran condicionant

Se sap que la disponibilitat i l'accessibilitat són uns dels factors de risc més importants

El 53% de la nostra mostra diu que troba fàcil o molt fàcil aconseguir cànnabis

Els diners disponibles s'han associat a un major consum d'alcohol

original

adicciones vol. 31, n° 1 · 2019

Factores individuales y contextuales relacionados con el *binge drinking* en adolescentes españoles: un enfoque multinivel

Individual and contextual factors related to binge drinking among adolescents in Spain: a multilevel approach

ESTER TEIXIDÓ-COMPAÑÓ*, **, ***; LUIS SORDO****, *****; MARINA BOSQUE-PROUS*, **, ***; SUSANNA PUIGCORBÉ*; GREGORIO BARRIO*****; M. TERESA BRUGAL*, **, ***; MARÍA JOSÉ J. BELZA****, *****; ALBERT ESPELT *, **, ****, *****.

* Agència de Salut Pública de Barcelona. Barcelona, España; ** Instituto de Investigación Biomédica Sant Pau (IIB Sant Pau). Barcelona, España; *** Universidad Pompeu Fabra (UPF). Barcelona, España; **** CIBER de Epidemiología y Salud Pública (CIBERESP). Madrid, España; ***** Departamento de Medicina Preventiva y Salud Pública. Facultad de Medicina. Universidad Complutense de Madrid. Madrid, España; ***** Escuela Nacional de Sanidad. Instituto de Salud Carlos III. Madrid, España; ***** Facultad de Ciencias de la Salud de Manresa, Universitat de Vic Universitat Central de Catalunya (UVicUCC), Av. Universitria, 46, 08242 Manresa, España.

Resumen

El objetivo de este estudio era estimar la prevalencia de *binge drinking* por provincias en España y estimar el efecto de variables individuales y contextuales relacionadas con dicho consumo en adolescentes españoles. Se realizó un estudio transversal con datos de la Encuesta sobre uso de drogas en Enseñanzas Secundarias en España (ESTUDES 2014) a estudiantes de 14 a 18 años (N = 34.259). La variable dependiente fue *binge drinking* en adolescentes durante los últimos 30 días. Las variables independientes individuales fueron

Abstract

The aim of this study was to estimate the prevalence of *binge drinking* by regions in Spain and assess the effect of individual and contextual factors related to this drinking pattern in adolescents. A cross-sectional study was performed with data from the 2014 Spanish School Survey on Drug Use (ESTUDES) in students aged 14-18 years (N = 34,259). The outcome was *binge drinking* in adolescents during the last 30 days. Individual independent variables were socioeconomic

RESEARCH ARTICLE

Open Access

Adolescent alcohol use and parental and adolescent socioeconomic position in six European cities

Marina Bosque-Prous^{1,2,3,4*}, Mirte A. G. Kuipers⁴, Albert Espelt^{1,2,5,6}, Matthias Richter⁷, Arja Rimpelä^{8,9}, Julian Perelman^{10,11}, Bruno Federico¹², M. Teresa Brugali^{1,2}, Vincent Lorient¹³ and Anton E. Kunst⁴

Abstract

Background: Many risk behaviours in adolescence are socially patterned. However, it is unclear to what extent socioeconomic position (SEP) influences adolescent drinking in various parts of Europe. We examined how alcohol consumption is associated with parental SEP and adolescents' own SEP among students aged 14–17 years.

Methods: Cross-sectional data were collected in the 2013 SILNE study. Participants were 8705 students aged 14–17 years from 6 European cities. The dependent variable was weekly binge drinking. Main independent variables were parental SEP (parental education level and family affluence) and adolescents' own SEP (student weekly income and academic achievement). Multilevel Poisson regression models with robust variance and random intercept were fitted to estimate the association between adolescent drinking and SEP.

Què hem de fer?

S'ha de treballar en processos comunitaris

Involucrar l'administració i la Universitat

Sub-direcció General de Drogodependències

Generalitat
de Catalunya

Salut/Agència de
Salut Pública de Catalunya

UMANRESA
UNIVERSITAT DE VIC
UNIVERSITAT CENTRAL
DE CATALUNYA

FUNDACIÓ
UNIVERSITÀRIA
DEL BAGES

Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació

Serveis Territorials a la Catalunya Central

Grup de Recerca GRESP
en Epidemiologia
i Salut Pública
UMANRESA | UVIC-UCC
UOC

Seguir monitoritzant.

Informació pels centres

Informació pels ajuntaments

Informació pels consells comarcals

Sub-direcció General de Drogodependències

Generalitat
de Catalunya

Salut/Agència de
Salut Pública de Catalunya

UMANRESA
UNIVERSITAT DE VIC
UNIVERSITAT CENTRAL
DE CATALUNYA

FUNDACIÓ
UNIVERSITÀRIA
DEL BAGES

Universitat Oberta
de Catalunya

Grup de Recerca GRESP
en Epidemiologia
i Salut Pública
UMANRESA | UVIC-UCC
UOC

ciberesp
Centro de Investigación Biomédica en Red
Epidemiología y Salud Pública

Centre d'Estudis Epidemiològics
sobre les Infeccions de Transmissió
Sexual i Sida de Catalunya

Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació
Serveis Territorials a la Catalunya Central